

Умови доступу до документів Національного архівного фонду України

Доступ до документів Національного архівного фонду регулюється законодавством України, зокрема законами України "Про культуру", "Про інформацію", "Про Національний архівний фонд та архівні установи".

"Основи законодавства про культуру" гарантують доступ до пам'яток історії та культури, серед них і архівних фондів (Розділ III, ст. 14 "Збереження і використання культурних цінностей").

Ця сама гарантія підтверджується Законом України "Про інформацію", де зазначено, що право на інформацію забезпечується вільним доступом суб'єктів інформаційних відносин до архівних фондів. Водночас у Законі є вказівки на можливість обмеження цього доступу внаслідок специфіки культурних цінностей і особливих умов зберігання їх, визначених законодавством (Розділ I, ст. 10 "Гарантії права на інформацію"). Доступ до такої окремої категорії архівних документів, як персональні дані, регулюється іншою статтею цього закону (Розділ III, ст. 31 "Доступ громадян до інформації про них"), де фіксується право громадянина на доступ до інформації про нього й забороняється доступ сторонніх осіб до відомостей про іншу особу, зібраних державними органами.

Закон України "Про Національний архівний фонд і архівні установи" гарантує забезпечення доступу до архівних документів з моменту надходження їх до архівної установи й право користування документами НАФ усіх дієздатних громадян України (Розділ IV, ст. 26 "Доступ до документів Національного архівного фонду").

Тимчасові обмеження в доступі пов'язані лише з необхідністю науково-технічного опрацювання або реставрації документів, забезпечення державної або іншої передбаченої законодавством таємниці, охороною законних прав та інтересів громадян (Розділ VI, ст. 27 "Обмеження доступу до документів Національного архівного фонду в державних архівних установах"). Крім того, на вимогу власника обмеження можуть встановлюватися на архівні документи створені об'єднаннями громадян, підприємств, установ і організацій, заснованих на колективній і приватній формі власності (Розділ VI, ст. 28 "Обмеження доступу до документів Національного архівного фонду в архівах (архівних підрозділах) об'єднань громадян, підприємств, установ та організацій, заснованих на колективній та приватній формі власності"). Доступ до приватних архівів регулюється розпорядженням власника, причому держава заохочує власників розширювати цього доступ (Розділ V, ст. 26 "Доступ до документів Національного архівного фонду").

Користування документами Національного архівного фонду у читальних залах державних архівів регулюється спеціальним Порядком, затвердженим наказом Міністерства юстиції України.